

[Carlsen-Skiødt.]

var opført efter 1918, de faldt ikke ind under Loven, og ved Lejerskifte blev Lejlighederne ogsaa fri. Det har medført efter de Oplysninger, der foreligger fra Statistisk Departement, at for Øjeblikket er ca. 49 pCt. af samtlige Lejligheder i København, Frederiksberg og Gentofte med ikke over 5 Værelser, altsaa de mindre Lejligheder, fri, og kun 51 pCt. er inde under Loven. Endvidere oplyser Statistisk Departement, at der i Storkøbenhavn siden 1918, altsaa i Løbet af 16 Aar, er fuldført tilsammen ikke mindre end 80 000 Lejligheder med ikke over 5 Værelser og 4 500 Butikker; det, der har vist sig ude i Provinsen, har altsaa ogsaa vist sig i København, nemlig at der har været udmærkede Betingelser for et stærkt Byggeri, og naar der bliver rigeligt af en Vare, vil Priserne for denne Vare jo altid dale. I Tidsrummet fra sidste Boliglov 1930—31 til 1933 er der i Storkøbenhavn skiftet Lejere i ikke mindre end 43 000 Lejligheder. Af disse Tal vil man se, at under den almindelige Udvikling vil Tallet paa de Lejligheder, der forbliver under den gældende Boliglov, hvis vi tænker os den forlænget, meget hurtigt svinde betydeligt ind, og i Løbet af ganske kort Tid vil den delvis forsvinde. I Øjeblikket er der ca. 125 000 Lejligheder under 5 Værelser, som er under Loven, men dette Antal vil selvfølgelig meget hurtigt svinde ind, og som det ærede Medlem Hr. Elgaard nylig har nævnt, bringer Aviserne i Gaar og i Dag Oplysning om, at der er meget stor Omflytning paa denne Flyttedag; Folk flytter altsaa fra de beskyttede Lejligheder til ikke-beskyttede Lejligheder, og dette forekommer mig vejer meget stærkt i de Overvejelser, Rigsdagen maa foretage, naar Talen er om, hvorvidt vi skal fortsætte Boliglovgivningen eller ophæve den. Ud fra disse Betragtninger finder i alt Fald Det konservative Folkeparti det urimeligt at forlænge den nugældende Boliglov, som kun omfatter Halvdelen af København. Vi maa fremdeles mene, at naar den ene Halvdel af København undværes Restriktionerne og der ikke i den Anledning foreligger meget vægtige Klager, vil der heller ikke være Aarsag til, at de opretholdes for den stadig mindre Del af Grundejerne her i København.

Nu kan man naturligvis indvende, at det af Ministeren fremsatte Lovforslag omfatter ikke blot København, men hele Landet. En saadan Lovgivning maa vi fra Det konservative Folkeparti dog afvise, den er ganske overflødig for Provinsens Vedkommende, hvad de forløbne Aar har vist,

og naar Ejer og Lejer i Provinsen har kunnet, og fremdeles kan, tale sig til Rette i denne Sag uden Statens Indgriben, maa ogsaa de to Parter for Storkøbenhavns Vedkommende kunne det.

Under Behandlingen af Lovforslaget er der kommet Henvendelser, baade mundtlige og skriftlige, til Rigsdagen; Lejerne har fremført deres Ønsker, hvad der er ganske naturligt, men naar de hævder, at Boliglovens Bortfald til Efteraaret 1934 for Lejligheders Vedkommende og til Oktober 1935 for Butikkers Vedkommende vil medføre en almindelig Lejeforhøjelse, vil jeg dog dertil sige, at derom kan man ikke vide noget bestemt i Dag; det var, synes jeg, bedre at vente med disse Bebrejdelser over for Grundejerne, indtil der foreligger Beviser for Misbrug fra Grundejernes Side. Nu vil man maaske sige: Men det ærede Medlem Hr. Einer Jensen har fremført en Række Eksempler, som viser, at der har været en meget stærk Stigning. Jeg kan her ganske slutte mig til de Udtalelser, som det ærede Medlem Hr. Elgaard fremsatte, nemlig at det er umuligt for os at kontrollere disse Eksempler, kontrollere, om der virkelig har været Grund til Stigningen eller ikke har været det; jeg skal derfor ikke sige mere om den Ting, men jeg vil gerne pege paa, at de Oplysninger, som foreligger fra Statistisk Kontor denne Sag angaaende, viser, at i 1930—33 er Lejen for de Lejligheder, hvor der har været Lejerskifte og altsaa Anledning til at forhøje Lejen, faldet for 5 pCt. af Lejlighederne, den er uforandret for 26 pCt. og steget for 69 pCt. Hvis jeg havde fundet det betimeligt, kunde jeg altsaa meget let have fremskaffet en Række Eksempler paa, at Lejen i disse 3 Aar, 1930—33, ikke blot er uforandret, men faldet. Naar jeg ikke har gjort det, er det, fordi jeg finder det ganske ufrugtbart, der har maaske været særlige Grunde baade til det ene og til det andet, og Rigsdagen er i hvert Fald ude af Stand til at kontrollere det.

Grundejerne har ogsaa udtalt sig, og jeg finder, der er Anledning for os til ogsaa at høre, hvad Grundejerne siger. Som nævnt her i Dag er Grundejerne fremkommet med en Udtalelse, hvori de advarer mod Lejeforhøjelse og Opsigelser. Det ærede Medlem Hr. Einer Jensen fremdrog et Eksempel, hvor Grundejerne har været paa Vagt. Der har været et Tilfælde, hvor en Husejer har foretaget en urimelig Lejeforhøjelse, og Grundejerne er skredet ind og har faaet Lejen sat ned. Hvorvidt Tallene passer, kan jeg ikke sige noget om. Jeg